

ת"פ 48284/06/11 - מדינת ישראל נגד יהודה בן גיגי - עניינו הסתיים, אריאל קשאני

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 48284-06-11 מדינת ישראל נ' בן גיגי ואח' 09 מרץ 2015

בפני כב' השופטת דנה כהן-לקח
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. יהודה בן גיגי - עניינו הסתיים
2. אריאל קשאני

הנאשמים

החלטה וגזר-דין לעניין נאשם 2

רקע

1. ביום 27.5.2013 הורשע הנאשם מס' 2 (להלן: הנאשם 2 או הנאשם), על-פי הודאתו שניתנה במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או החוק).

בהתאם לעובדות כתב-האישום המתוקן בהן הודה הנאשם, ביום 12.12.2010 בסמוך לשעה 01:30, הבחינו שלושה שוטרים ברכב הנהוג על-ידי הנאשם מס' 1, נוסע בצורה פרועה. השוטרים סימנו לרכב לעצור, ומשעצר הרכב ניגש אחד השוטרים אל הנאשם מס' 1 והריח כי נודף מפיו ריח של אלכוהול. השוטר שאל את הנאשם מס' 1 האם הוא שתה אלכוהול ונאשם מס' 1 בתגובה החל להתפרע ולצעוק לעבר השוטר: "אין לכם מה לעשות? לכו תתפסו ערבים!". בשלב זה, הנאשם שלפניי ניגש אל אותו שוטר, דחף אותו בעורפו בשתי ידיו, והחל להימלט מהמקום, תוך שהוא דוחף בידיו שוטר נוסף. אחד השוטרים רדף אחרי הנאשם, השיגו, אזק את ידיו והודיע לו שהוא עצור. בכל אלה הודה הנאשם, ובגין כך הורשע בעבירה של הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו.

2. במסגרת הסדר הטיעון בין הצדדים, נשמרה לבא-כוח הנאשם האפשרות לעתור לביטול הרשעת מרשו לאחר קבלת תסקיר שירות מבחן, תוך שהמאשימה הודיעה כי תעמוד על ההרשעה אולם תשקול שוב עמדתה לאחר קבלת תסקיר. כמו-כן, הוסכם בין הצדדים על הטלת צו של"צ בהיקף של 120 שעות.

3. בהתאם להסדר-הטיעון, הופנה הנאשם לשירות המבחן לצורך עריכת תסקיר בעניינו. בסופה של דרך, הוגשו

בעניינו של הנאשם ארבעה תסקירים מטעם שירות המבחן כפי שיפורט להלן. יוער כי כבר לאחר קבלת התסקיר הראשון, הודיעה המאשימה בפרוטוקול הדיון מיום 29.12.2013 כי תעמוד על הותרת הרשעתו של הנאשם על-כנה.

תסקירי שירות המבחן

4. התסקיר הראשון בעניינו של הנאשם הוגש לעיוני ביום 26.12.2013. עם זאת, מכיוון שנפלה בתסקיר שגגה ביחס לציון סוג עבירה בה הורשע הנאשם; מאחר שבתסקיר לא צוינו פרטים אודות מצבו התעסוקתי של הנאשם; וכן נוכח בקשתו של הסנגור להציג לשירות המבחן מסמכים נוספים; התבקש שירות המבחן להגיש תסקיר משלים בעניינו של הנאשם. בהתחשב בכך, הוגש לעיוני ביום 17.3.2014 תסקיר שני מטעם שירות המבחן (להלן: התסקיר השני).

מהתסקירים הראשון והשני עולה כי הנאשם הינו כבן 22. הנאשם התגייס לצה"ל, שירת במשך כשנה וחצי ושחרר מהצבא בשל אי-התאמה. בזמן השירות הצבאי, ביצע עבירה של עריקות וריצה עונש מאסר בכלא צבאי בשל כך. עם שחרורו מהצבא, למד הנאשם בקורס אוטוטרניקה מטעם משרד התמ"ת. לאחר מכן, עבד במשך שלוש שנים באופן עקבי בחברת "אגד" כמכונאי רכב. בהמשך, נישא, עבר לגור בבית-שמש, עזב את מקום עבודתו והחל לעבוד במוסך פרטי. הנאשם ציין בפני שירות המבחן כי הוא שואף לצבור ותק במקצוע, להמשיך בלימודיו ולהתקדם בתחום, כאשר בסופו של תהליך בכוונתו להקים עסק פרטי ולפתוח מוסך. עוד צוין כי אשתו של הנאשם נמצאת אותה עת בשלבים ראשונים של הריון. שירות המבחן התרשם כי מאז ביצוע העבירה נשוא תיק זה, חלה התייצבות חיובית בחייו של הנאשם, כפי שהדבר בא לידי ביטוי בתחום המשפחתי ובתחום התעסוקתי.

אשר לעבירה נשוא התיק שבכותרת - הנאשם נטל אחריות לביצוע העבירה. שירות המבחן התרשם כי בעקבות חיפוש אחר תחושת שייכות וערך עצמי, הנאשם התחבר לחברה של נערים בעלי התנהלות בעייתית ונגרר אחרי חבריו כדי לזכות בהערכתם.

במישור ההמלצה - נוכח השינוי החיובי שהנאשם ערך בחייו והתמדתו בו, נוכח קבלת אחריות מלאה על ביצוע העבירה וההתרשמות כי העבירה אינה מלמדת על קווים אלימים באישיותו של הנאשם, נוכח גילו הצעיר של הנאשם ושאיפותיו להתקדמות, ועל-מנת לא לסתור אפשרויות תעסוקתיות עתידיות, המליץ שירות המבחן בתסקיר הראשון לבטל את הרשעת הנאשם ולהטיל עליו צו של"צ בהיקף של 120 שעות. יחד עם זאת, במסגרת התסקיר השני צוין כי הנאשם גילה קשיים בביצוע צו של"צ שהוטל עליו בתיק קודם (זאת, בגין עבירה של החזקת סמים לשימוש עצמי, בעטיה הושת על הנאשם צו של"צ בהיקף של 140 שעות, ללא הרשעה). לפיכך, התבקשה דחיית הדיון בשלושה חודשים על-מנת לבחון את התקדמות הנאשם בביצוע צו השל"צ שהוטל עליו באותו תיק קודם.

5. בהמשך לכך, הוגש לעיוני ביום 15.6.2014 תסקיר שלישי בעניינו של הנאשם. בתסקיר זה צוין כי הנאשם טרם ביצע את מלוא שעות השל"צ שהוטלו עליו בתיק הקודם, ועל-כן התבקשה דחייה נוספת של הדיון בשישה חודשים נוספים כדי לאפשר לנאשם שהות לביצוע מלוא שעות השל"צ. בישיבה שהתקיימה לפני ביום 16.6.2014 הסכימה המאשימה לדחייה המבוקשת, אולם הודיעה כי אם שירות המבחן לא יבוא בהמלצה לצו של"צ בתסקיר הבא, תשקול המאשימה לחזור בה מהסדר-הטיעון לעניין העונש. הדברים הובהרו לנאשם באולם-הדיונים.

6. ביום 30.12.2014 הוגש לעיוני תסקיר רביעי בעניינו של הנאשם. מהתסקיר עולה כי הנאשם הצליח להתגייס ולסיים בהצלחה את השל"צ שהוטל עליו בתיק הקודם. שירות המבחן התרשם כי הנאשם הבין את האחריות בתהליך של ביצוע עונש מסוג של"צ וכן כי הנאשם בעל כוחות ומוטיבציה לבצע שינוי ולנהל אורח חיים נורמטיבי. עוד צוין כי לא נפתחו לנאשם תיקים פליליים נוספים בזמן שחלף. בהתחשב בכל אלה, שב שירות המבחן על המלצתו בתסקיר הראשון לביטול ההרשעה ולהטלת צו של"צ בהיקף של 120 שעות.

טיעוני הצדדים

7. המאשימה עתרה להותיר את הרשעת הנאשם על כנה, בנימוק כי תנאיה של ההלכה הפסוקה לביטול ההרשעה אינה מתקיימים.

8. מנגד, הסנגור עתר לביטול הרשעת מרשו. בעניין זה, עמד הסנגור על גילו הצעיר של הנאשם בעת ביצוע העבירה; חלופי הזמן; העדר הרשעות קודמות; קיומה של אי-הרשעה בודדת בעבירה שאינה רלוונטית; נסיבות אישיות, ובכללן פגיעה שלפני הנטען עלולה להיגרם לנאשם עקב הותרת הרשעתו על כנה; וכן העובדה שעניינו של נאשם מס' 1 הסתיים ללא הרשעה, בהסכמת המאשימה. עוד הפנה הסנגור לאסמכתאות מן הפסיקה לתמיכה בעמדתו.

הנאשם בדבריו לפני לקח אחריות על מעשיו והביע צער וחרטה עליהם.

9. יוער כי במישור העונשי עתרו שני הצדדים להטלת צו של"צ בהיקף של 120 שעות, וזאת בהתאם להסדר-הטיעון ובהתאם להמלצת שירות המבחן לעניין העונש.

הבקשה לביטול ההרשעה

10. כידוע, הכלל לגבי נאשמים בגירים הוא כי משהוכח ביצועה של עבירה, יש להרשיע את הנאשם בדיון. הימנעות מהרשעה או ביטולה מהווים אמצעי חריג שבית-המשפט יעשה בו שימוש רק בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן, בהן בית-המשפט שוכנע כי אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה, לבין חומרתה של העבירה ונסיבות ביצועה. הנטל על ההגנה לשכנע כי בנסיבות המקרה יש לחרוג מן הכלל ולהעדיף את השיקולים האישיים התומכים בביטול ההרשעה, על-פני שיקולים נוגדים אחרים המצדדים בהותרת ההרשעה על כנה ובהם: עקרון ההלימה והוקעת מעשי העבירה, הצורך בהרתעת הרבים, וכן מדיניות אכיפה אחידה ושוויונית כלפי כלל העומדים לדיון.

בהתאם להלכה הפסוקה, על-מנת לבטל הרשעה בעניינו של נאשם בגיר, על בית-המשפט לבחון **הצטברותם** של שני תנאים מרכזיים: ראשית, האם סוג העבירה ונסיבות ביצועה מאפשרים לוותר בנסיבות המקרה על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים. ושנית, האם הרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם (ראו: ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (1997). להלן: הלכת כתב; עוד ראו פסיקה של בית-המשפט העליון במותב תלתא מהשנה האחרונה, המתבססת על תנאיה של הלכת כתב: ע"פ 5985/13 אבן נ' מדינת ישראל (2.4.2014)).

לאחר שבחנתי את עניינו של הנאשם שלפניי, אני סבורה כי התנאים הנדרשים לצורך חריגה מן הכלל וביטול ההרשעה לא הוכחו. להלן נימוקיי לכך.

11. בכל הנוגע לסוג העבירה ונסיבות ביצועה - העבירה של הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו נועדה להגן על קיומם של סדרי משטר וחברה תקינים, תוך שמירה על תפקודם התקין של העוסקים במלאכת אכיפת החוק. לא בכדי ראה המחוקק לקבוע בגין עבירה של הפרעה לשוטר לפי סעיף 275 לחוק העונשין, עונש מינימום של שבועיים מאסר. אף בתי-המשפט עמדו לא אחת בפסיקותיהם על החומרה הכרוכה בפגיעה בסדרי עבודתם של אנשי אכיפת החוק; על היותם של המעשים חותרים תחת האינטרס הציבורי של הגנה על שלטון החוק; ועל הצורך להרתיע את היחיד ואת הרבים מפני כך. אמת, נראה כי במקרה שלפניי מעשיו של הנאשם לא היו פרי של מחשבה מראש ותכנון מוקדם. אף לא נטען כי מי מהשוטרים נפגע פיזית כתוצאה ממעשיו של הנאשם. יחד עם זאת, עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים אינה נמוכה, בשים לב לכך שמעשי ההפרעה מצד הנאשם לא התמקדו במישור המילולי, אלא כללו דחיפה פיזית של שני שוטרים פעם אחר פעם, בשילוב עם ניסיון הימלטות מן המקום, עד לתפיסתו של הנאשם, איזוקו ומעצרו על-ידי אחד השוטרים. כל אלה בהצטברם יחדיו מקשים לוותר בנסיבות המקרה על הרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים ובהם: הלימה, גמול והרתעה (ראו והשוו: ת"פ (י-ם) 10474-01-13 מדינת ישראל נ' סאפי (6.11.2014) שם נמנעתי מהרשעה בעבירה של הפרעה לשוטר, בין היתר על רקע העובדה שמעשיו של הנאשם באותה פרשה התמצו במישור המילולי).

12. אוסיף ואציין כי לא הוכח לפניי נזק חמור אשר עלול להיגרם לנאשם בגין הרשעתו בדין. בהקשר זה יצוין כי לפי פסיקתו של בית-המשפט העליון, הנטל על ההגנה להוכיח כי הרשעת הנאשם תביא לפגיעה קשה וקונקרטיה בסיכויי שיקומו, תוך ביסוס טענה זו בתשתית ראייתית מתאימה (ראו: דברי כב' השופט שהם ברע"פ 7224/14 פרנסקי נ' מדינת ישראל, פסקה 10 והאסמכתאות המובאות שם (טרם פורסם, 10.11.2014)). יוער כי דרישה זו אינה מתייגת גם לגבי נאשם שהיה "בגיר-צעיר" בעת ביצוע העבירה, ובמיוחד כאשר מדובר בנאשם שלא היה "על גבול הקטניות" (הנאשם שלפניי היה מעל גיל 20 בעת ביצוע העבירה).

במקרה דנן, אני בדעה כי ההגנה לא הוכיחה כי הותרת הרשעתו של הנאשם על-כנה תוביל לפגיעה קשה וקונקרטיה בסיכויי השיקום. מתסקיר שירות המבחן ומטיעוני הסנגור לפניי, עולה כי הנאשם עובד כיום במוסך פרטי. הרשעה בדין לא תמנע את המשך העסקתו שם. אמת, הנאשם שואף להקים בעתיד עסק עצמאי ולפתוח מוסך. למותר לציין כי מדובר בתרחיש עתידי, שכלל לא ברור אם יתממש בלא קשר לסוגיית ההרשעה בדין. מכל מקום, לא שוכנעתי כי הרשעה בדין תחסום בהכרח את דרכו של הנאשם מקבלת רישיון לפתיחת מוסך משלו בעתיד. כך הוא הדבר, שכן בהתאם לתקנה 15ב(1) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961, בצירוף הוראות צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (מוסכים ומפעלים לכלי רכב), התש"ל-1970 - לרשות המוסמכת מסור שיקול-דעת בשאלה האם ההרשעה היא בגין עבירה שיש בה כדי למנוע מתן תעודה (זאת, כאשר מדובר בהרשעה שטרם חלפו 7 שנים מתום ריצוי העונש בעטייה). אם וככל שהנאשם יחפוץ בפתיחת מוסך משלו במהלך השנים הקרובות, חזקה כי ישטח טענותיו בפני הגורמים המוסמכים במשרד התחבורה וטענות אלה יישקלו על-ידי הגורם המוסמך בשים לב למכלול נסיבות העניין. בהתחשב בכך, אינני סבורה כי הנאשם עמד בנטל להוכיח כי הותרת הרשעתו על-כנה, תוביל בהכרח למניעת קבלת רישיון לצורך פתיחת מוסך, אם וככל שהנאשם אמנם יחפוץ בכך בשנים הקרובות. ממילא, לא הוכח באופן ברור וממשי נזק קונקרטי חמור בשיקומו או בעתידו של הנאשם, במידה שיש בה כדי להצדיק העדפה של השיקולים האינדיבידואליים על-פני האינטרסים הציבוריים

עליהם עמדתי לעיל.

13. ודוק, לא נעלם מעיני כי עניינו של נאשם מס' 1 הסתיים ללא הרשעה בהסכמת המאשימה (ראו: גמר-דין לעניין נאשם 1 בפרוטוקול דיון מיום 29.12.2013 בהליך שבכותרת). עם זאת, אני סבורה כי יש הצדקה להבחין בין הנאשם מס' 1 לבין הנאשם שלפניי: ראשית, העבירה שביצע כל אחד מן הנאשמים אינה זהה - נאשם מס' 1 ביצע עבירה של התנהגות פסולה במקום ציבורי לפי סעיף 216(א)(1) לחוק העונשין. לעומת זאת, הנאשם שלפניי הורשע בעבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק העונשין. אמנם, שתי העבירות הן מסוג עוון, אולם הן נבדלות זו מזו ברף החומרה שהמחוקק ראה לייחס להן. בעוד שהעונש המרבי בגין עבירה של התנהגות פסולה במקום ציבורי הנו עד שישה חודשי מאסר, הרי שלצד העבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו קבוע עונש מרבי של עד שלוש שנות מאסר ולא פחות משבועיים. בית המשפט העליון כבר קבע בהקשר של ביטול הרשעה כי: "קביעת עונש מינימאלי לעבירה מלמדת על חומרתה בעיני המחוקק, ועל בית המשפט להתחשב גם בקביעה זאת במסגרת איזונו, בגדר האינטרס הציבורי" (דברי כב' השופט ג'ובראן ברע"פ 4592/12 רוטמן נ' מדינת ישראל, פסיקה 8 (טרם פורסם, 25.8.2014)).

שנית, יש להבחין בין שני הנאשמים מבחינת נסיבות ביצוע המעשים. אמת, שני הנאשמים לקחו חלק באירוע נשוא כתב-האישום המתוקן. בנוסף, הנאשם מס' 1 הוא אשר החל להתפרע ולצעוק לעבר השוטר לאחר עצירת הרכב, ורק בהמשך לכך ביצע הנאשם שלפניי את המעשים בהם הודה. יחד עם זאת, לנאשם מס' 1 יוחסו הערות מילוליות בלבד כלפי השוטרים. לעומת זאת, לנאשם שלפניי מיוחסת דחיפה פיזית של שני שוטרים והימלטות מן המקום. חומרת המעשים ועוצמת הפגיעה בערכים המוגנים היא, אפוא, משמעותית יותר בעניינו של הנאשם שלפניי ביחס לנאשם מס' 1. למען שלמות התמונה, אני רואה לציין כי כתב-האישום המתוקן בעניינו של נאשם מס' 1 כלל תיקון נוסף, ובהתאם לו הנאשם מס' 1 לא הודה בכך ששוטר הריח שנודף מפיו ריח של אלכוהול לאחר עצירת הרכב, ואף לא הודה בכך שהשוטר שאל אותו האם שתה אלכוהול (עובדות אלה מיוחסות לנאשם מס' 1 בכתב-האישום המתוקן בעניינו של הנאשם שלפניי, אולם הן נמחקו מכתב-האישום המתוקן שבעובדותיו הודה נאשם מס' 1).

שלישית, הנאשם שלפניי נבדל מנאשם מס' 1 גם מבחינת נתוניו האישיים. בעוד הנאשם מס' 1 נעדר רישום פלילי, הנאשם שלפניי הינו בעל רישום של אי-הרשעה בעבירה של החזקת סמים לשימוש עצמי שבוצעה במאי 2011, בגינה נידון לביצוע צו של"צ. אכן, העבירה של החזקת סמים לשימוש עצמי אינה ממין העניין, והיא בוצעה לאחר ביצוע העבירה נשוא התיק הנוכחי. עם זאת, לא ניתן להתעלם מכך שאין זו הפעם הראשונה בה הנאשם שלפניי עומד לדין פלילי ובתיק הקודם כבר זכה בהקלה בדמות אי-הרשעה (בניגוד לנאשם מס' 1).

לשיטתי, מכלול ההיבטים האמורים במשקלם המצטבר, מצדיקים הבחנה בין הנאשם שלפניי לבין נאשם מס' 1 בסוגית ההרשעה.

14. אשר על כן, ובהתחשב במכלול השיקולים האמורים, בקשת ההגנה לביטול ההרשעה נדחית, והרשעת הנאשם תיוותר על כנה. הנסיבות לקולא ובהן: הודאת הנאשם והחרטה שהביע; ניהול אורח חיים נורמטיבי בעיקרו; הגיל הצעיר בעת ביצוע העבירה (מעל גיל 20); העדר הרשעות קודמות (אף כי קיים רישום של אי-הרשעה קודמת בגין עבירה של

החזקת סם לשימוש עצמי); ומכלול הנסיבות האישיות - כל אלה יקבלו משקל במסגרת מלאכת גזירת הדין, אולם לא שוכנעתי כי יש בהן כדי להצדיק את ביטול ההרשעה.

אוסף ואומר כי אינני מתעלמת מכך שחלפו כארבע שנים מעת ביצוע העבירה. עם זאת, בנסיבותיו של תיק זה, חלוף הזמן - לפחות בחלקו - רובץ לפתחו של הנאשם שהרי נדרשו דחיות דיונים חוזרות ונשנות על-מנת לאפשר לו לסיים את עונש השל"צ שנגזר עליו בתיק קודם כמפורט בפסקאות 4-6 לעיל. בנסיבות אלה, אף בחלוף הזמן אין כדי להצדיק את ביטול ההרשעה.

גזירת העונש

15. הצדדים שלפניי הסכימו כי על הנאשם יוטל צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 120 שעות. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים; ולאחר שבחנתי את העונש שהיה צפוי לנאשם לפי עקרונותיו של תיקון 113 לחוק העונשין אל מול העונש עליו הוסכם במסגרת הסדר הטיעון; באתי למסקנה כי העונש המוסכם מצוי במתחם העונש ההולם וכי מתקיים איזון ראוי בין התועלת שבעונש המוסכם עבור הנאשם לבין התועלת לאינטרס הציבור. זאת בשים לב למכלול הנסיבות לקולא בעניינו של הנאשם כפי שפורטו בפסקה 14 לעיל. לפיכך, אני רואה לאמץ את הסדר הטיעון לעניין העונש.

סוף דבר

16. נוכח הטעמים שפורטו, אני גוזרת על הנאשם כדלקמן:

א. הנאשם יבצע שירות לתועלת הציבור (של"צ) בהיקף של 120 שעות על-פי התוכנית המוצעת בתסקיר שירות המבחן. שירות המבחן יפקח על עבודת הנאשם ויהיה רשאי לשנות את מקום ההשמה במידת הצורך, ללא צו שיפוטי נוסף.

מובהר לנאשם כי עליו לשתף פעולה עם שירות המבחן וכי עליו לבצע את השל"צ, שאם לא כן - אדון בעניינו מחדש.

ב. מאסר על-תנאי של 30 ימים למשך שנתיים מהיום. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור את העבירה בה הורשע.

המזכירות תמציא העתק פרוטוקול זה לשירות המבחן למבוגרים.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, י"ח אדר תשע"ה, 09 מרץ 2015, במעמד הצדדים.